

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๖๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ตอนต้น

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (ยุคฟื้นฟู) ได้
๒. วิเคราะห์ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (ยุคฟื้นฟู) ได้
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์
ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกสำคัญของชาติตลอดไป

ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ ตอนต้น

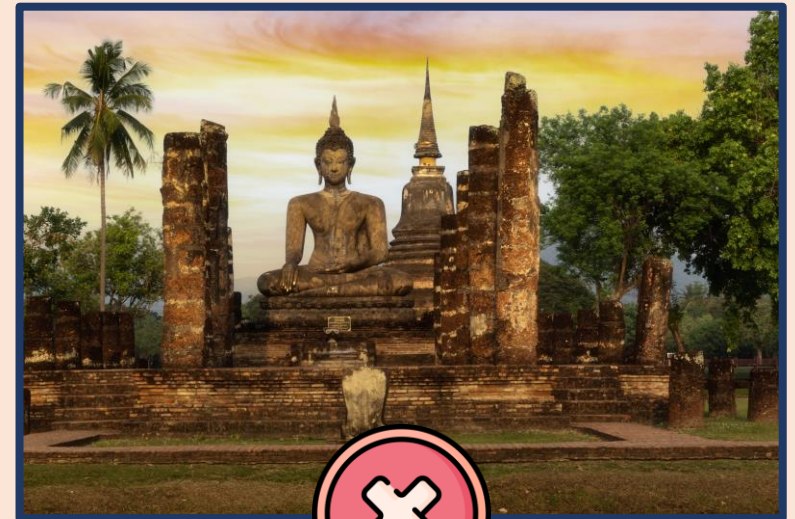

สถาปัตยกรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

สละ – ถา – ปัด – ตะ – ยะ – กำ

การออกแบบก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งก่อสร้างที่คนทั่วไป
อยู่อาศัยได้ เช่น ตึก อาคาร บ้าน และสิ่งก่อสร้างที่คนเข้าไป
อยู่อาศัยไม่ได้ เช่น สถูป เจดีย์ อนุสาวรีย์

พระบรมมหาราชวัง

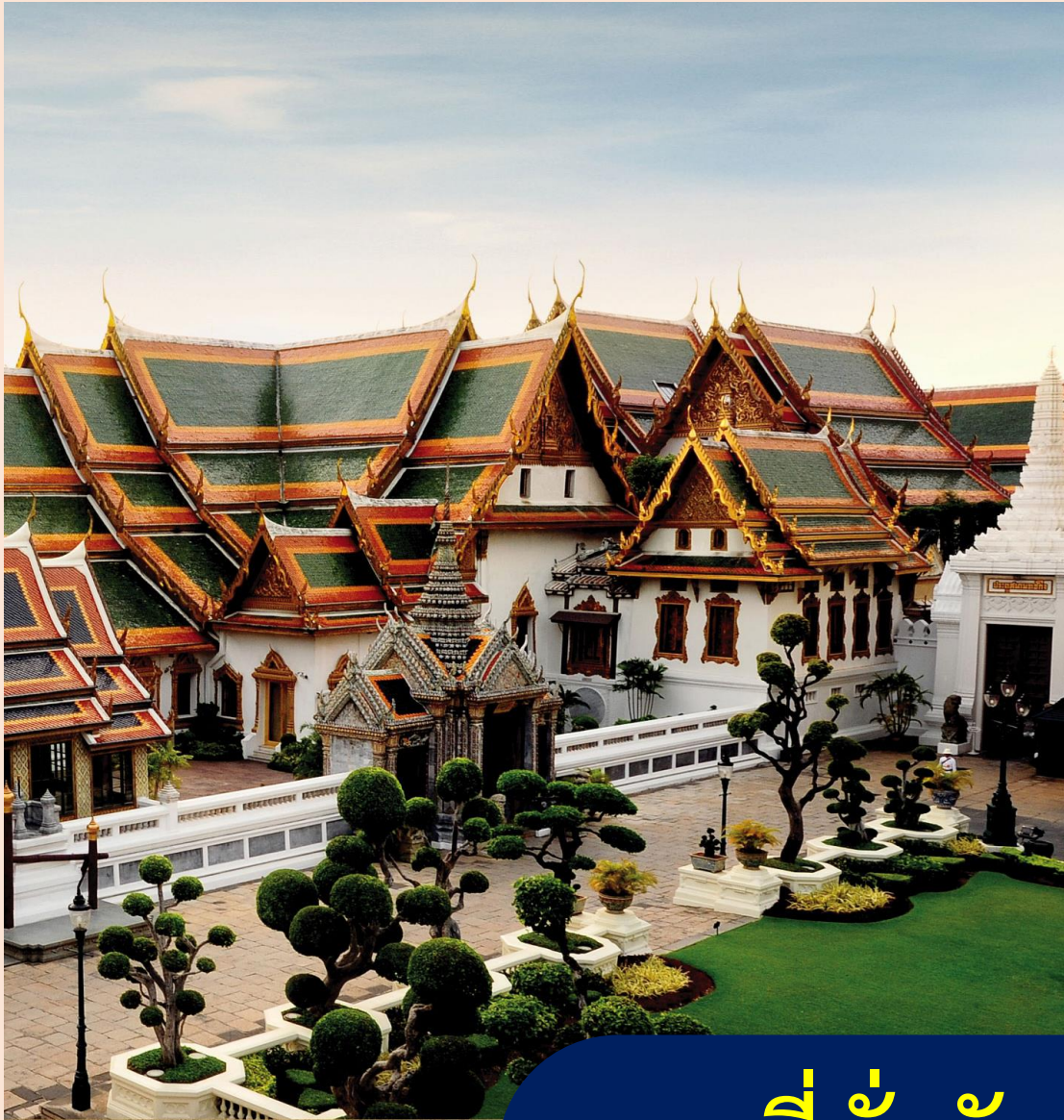

มีรูปแบบการสร้างคล้ายที่ใด

พระบรมมหาราชวัง

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระที่นั่งไพศาลทักษิณ

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

คำถามชวนคิด

พระบรมมหาราชวัง

มีความเกี่ยวข้องกับอย่างไร

ต่อกรุงรัตนโกสินทร์

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

วัดประจำรัชกาลที่ ๑ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(วัด-พระ-เชด-ตุ-พน-วิ-มน-มัง-คะ-ลา-ราม)

วัดประจำรัชกาลที่ ๒ วัดอรุณราชวราราม

(วัด-อะ-รุณ-ราด-ชะ-วะ-รา-ราม)

วัดประจำรัชกาลที่ ๓ วัดราชโอรสาราม

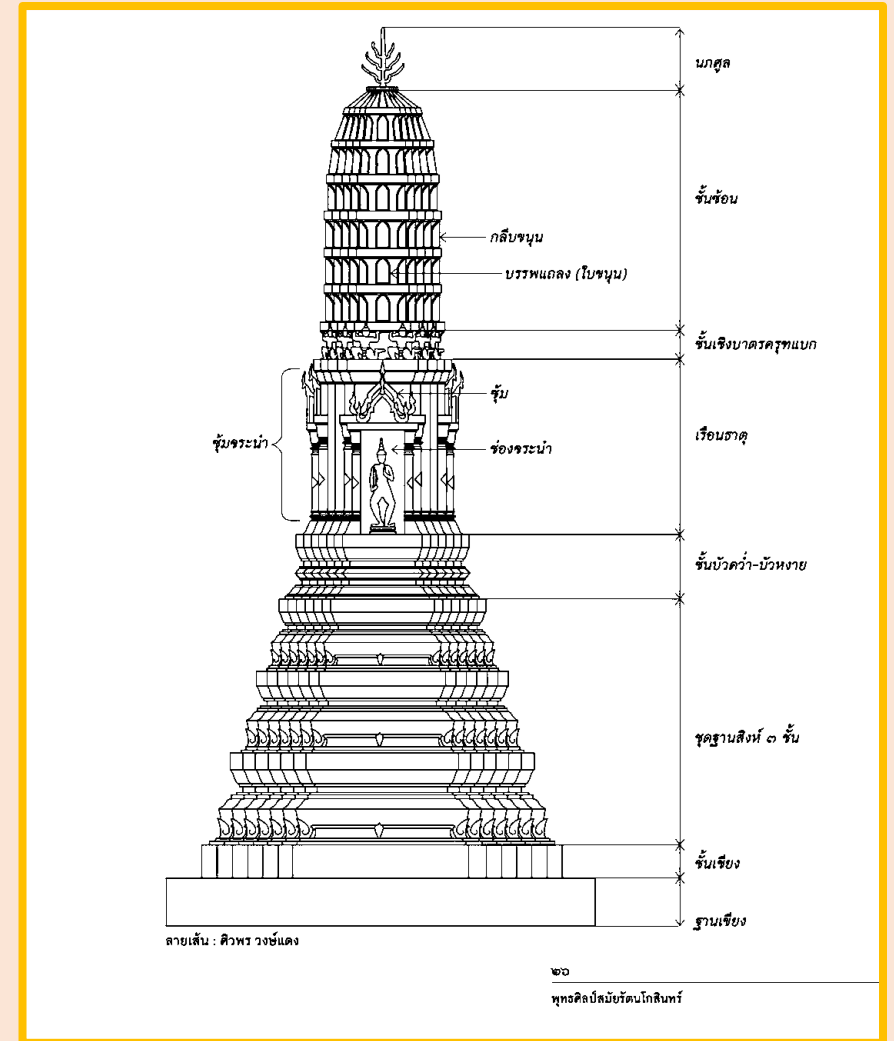
(วัด-ราด-ชะ-โอ-ระ-สา-ราม)

เจดีย์ทรงปราสาท : เอกลักษณ์เด่นสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

คติการสร้างเจดีย์ทรงปราสาท

มีวิวัฒนาการมาจากปราสาทหิน ในวัฒนธรรมเขมรโบราณ ซึ่งเป็นที่สถิตของเทพเจ้า โดยจำลองเขาพระสุเมรุมาสร้างบนโลกมนุษย์ ตามความเชื่อของศาสนาพราหมณ์จากอินเดีย คติการสร้างเจดีย์ทรงปราสาท ยังใช้เป็นเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุตามความเชื่อของศาสนาพุทธแบบเถรวาท ต่อมาปรับรูปแบบมาใช้เป็นปูชนียสถานในพระพุทธศาสนา

เจดีย์ทรงปราสาท : เอกลักษณ์เด่นสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

พระปรางค์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

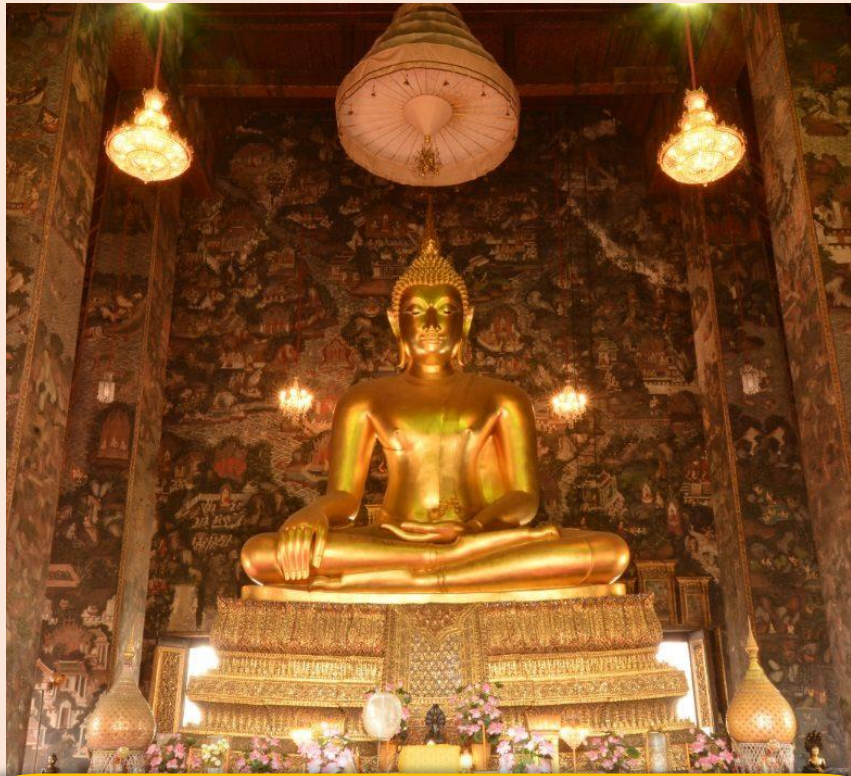

ประติมากรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

ประ – ตี – มา – กำ

ศิลปะสาขาหนึ่งในจำพวกวิจิตรศิลป์เกี่ยวกับการปั้น
หินอ่อน โลหะ เป็นต้น ให้เป็นรูปหรือลวดลายต่าง ๆ

พระพุทธรูป สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระศรีศากยมุนี วัดสุทัศนเทพวราราม
อัญเชิญมาจากสุโขทัย

ที่มาของภาพ : <http://www.dhammathai.org/watthai/bangkok/watpho.php>

พระพุทธเทวปฏิมากร วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
อัญเชิญมาจากอยุธยา

ที่มาของภาพ : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระพุทธรูป สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระศรีสรรเพชญ์
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ที่มาของภาพ : http://artredism.blogspot.com/2011/04/blog-post_8294.html

พระพุทธรูปป่าเลไลยก์
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ที่มาของภาพ : <http://www.watpho.com/th/buddha/detail/202>

รัชกาลที่ ๒ กับพระพุทธรูปต้นแบบที่ทรงปั้นด้วยพระองค์เอง

พระพุทธรธรรมมิศราชโลกธาตุดิลก
วัดอรุณราชวราราม

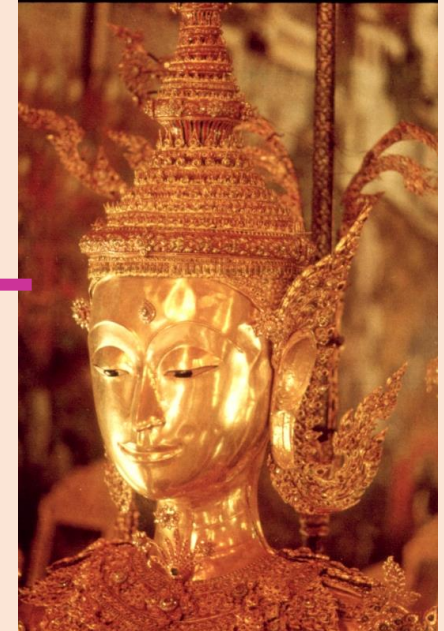
ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระพุทธรจุฬารักษ์
วัดราชสิทธาราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระพุทธรูป สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระพุทธรูปเลิศล้ำนภลัย
พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

พระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลก
พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

ประติมากรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

รูปปั้นพระยารักใหญ่ พระยารักน้อย

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

ยักษ์วัดพระแก้ว

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

บริเวณท่าเตียนอันเป็นพื้นที่โล่งเตียนนั้น เป็นผล
จากการต่อสู้ของ “ยักษ์วัดแจ้ง” กับ “ยักษ์วัดโพธิ์”

จิตรกรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

จิต – ตระ – กัม

ศิลปะประเภทหนึ่งในทัศนศิลป์เกี่ยวกับการ
เขียนภาพ วาดภาพ

จิตรกรรมแบบไทยประเพณี

ภาพเทพชุมนุม
พระอุโบสถ วัดสุวรรณาราม

ที่มาของภาพ : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

ภาพमारผจญ
พระอุโบสถ วัดไชยทิศ

ที่มาของภาพ : http://418111-history-of-art-in-thailand.blogspot.com/2017/09/blog-post_72.html

จิตรกรรมแบบนอกอย่าง (อิทธิพลศิลปะจีน)

ภาพชก ลก ชั่ว
พระอุโบสถ วัดนางนอง

ที่มาของภาพ : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

ภาพแสดงบ้านเรือนแบบจีน
พระอุโบสถ วัดราชโอรสาราม

ที่มาของภาพ : http://418111-history-of-art-in-thailand.blogspot.com/2017/09/blog-post_72.html

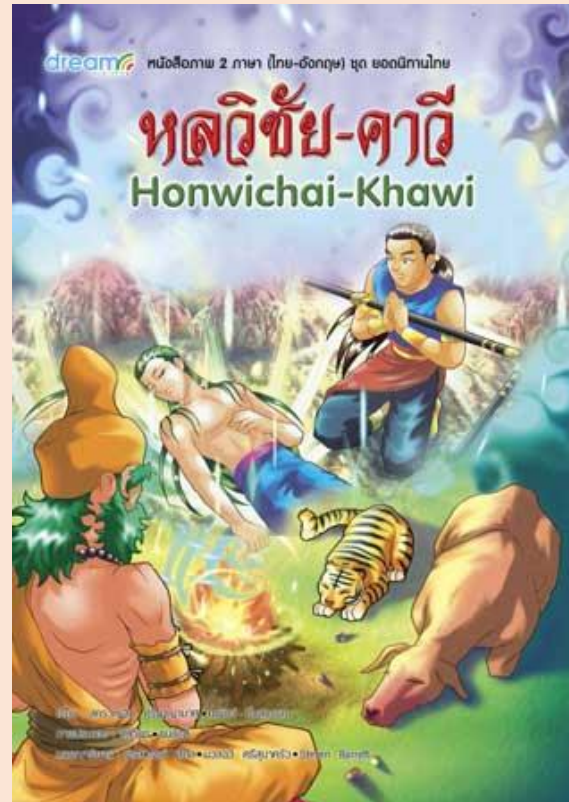
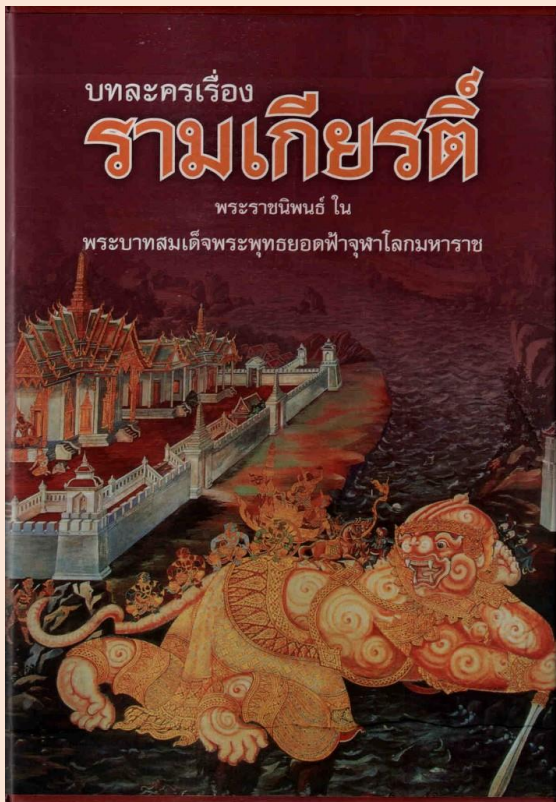

วรรณกรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

วัน – นะ – กำ

งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์ทุกชนิด
ทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง

วรรณกรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

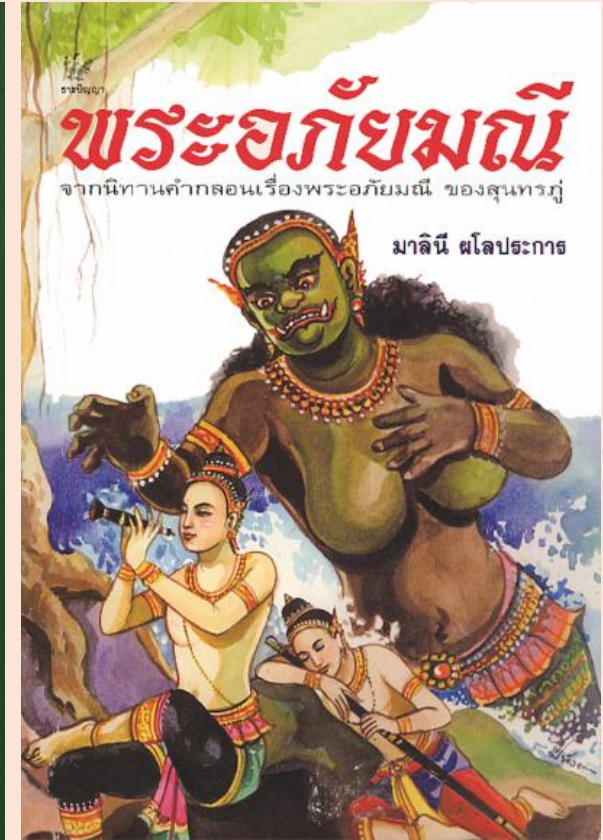
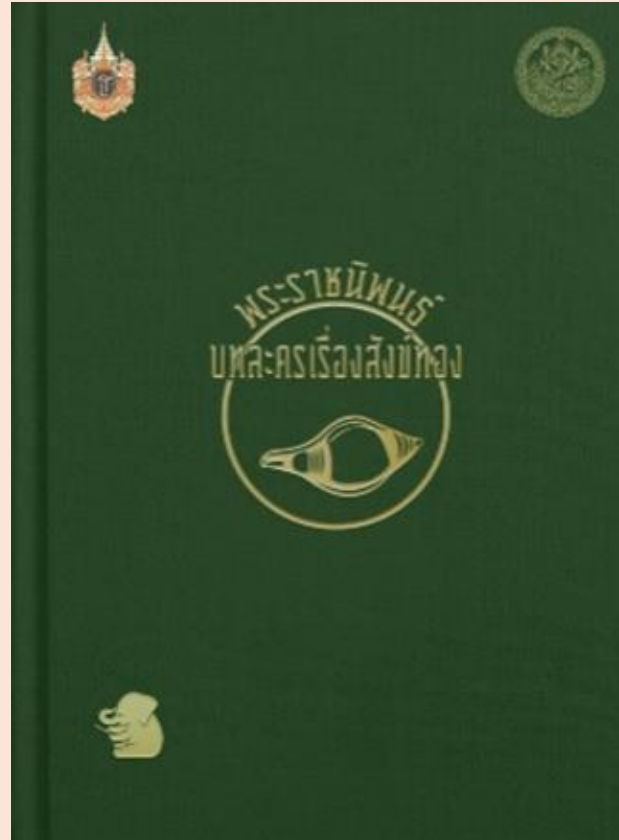
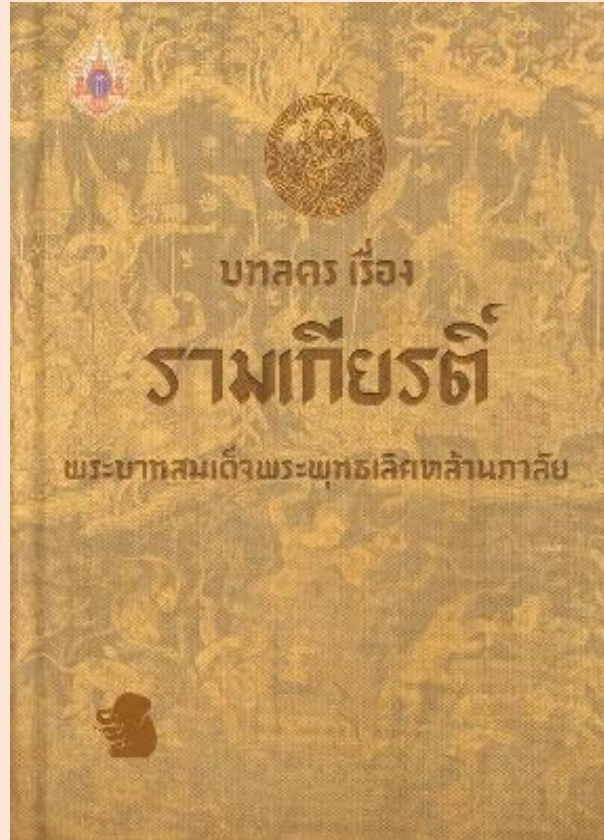
หนังสือรามเกียรติ์ จาก <https://www.rimkhobfabooks.com/978-616-13-0233-7>

หนังสือสังข์ทอง จาก <https://nitanstory.com/นิทาน-เรื่องสังข์ทอง/>

หนังสือหวิชัย-คาวี จาก https://www.mebmarket.com/index.php?action=BookDetails&book_id=26970

หนังสือไกรทอง จาก <https://www.porsor.com/product/551/เล่าเรื่องไกรทอง-โดย-พ-ศ-พัฒนา>

วรรณกรรม รัตนโกสินทร์ตอนต้น

หนังสืออิเหนา จาก <https://www.goodreads.com/book/show/6681765>

หนังสือรามเกียรติ์ จาก <https://vajirayana.org/บทละคร-เรื่อง-รามเกียรติ์>

หนังสือบทละครสังข์ทอง จาก <https://vajirayana.org/บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง>

หนังสือพระอภัยมณี จาก <https://tampanya-learning.com/product/pa-apaimanee>

สุนทรภู่

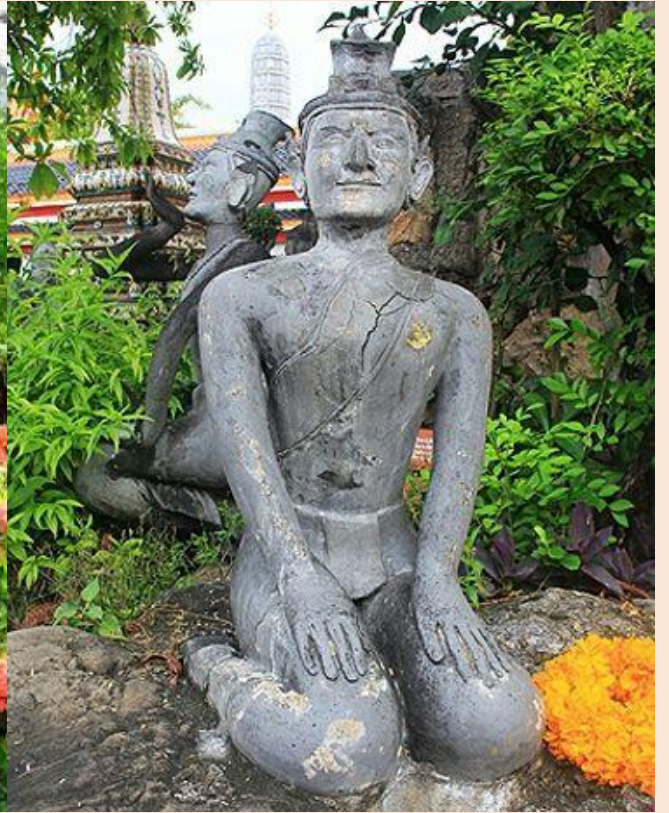
ประกาศให้สุนทรภู่ เป็นบุคคลสำคัญ
ของโลกทางด้านวรรณกรรม

รู้ไว้ใช่ว่าใส่ป๋อแปกหอม

แพทย์แผนไทย รัตนโกสินทร์ตอนต้น

แพทย์แผนไทย รัตนโกสินทร์ตอนต้น

คำถามชวนคิด

แนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญา
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ?

เกม รู้ลึกรู้จริง

“ภูมิปัญญาอารยธรรมโกสินทร์ตอนต้น”

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๒

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

๓

วัดราชโอรสาราม

วัดประจำรัชกาลที่ ๑

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

รูปปั้นพระยารักใหญ่ พระยารักน้อย
เป็นผลงานของใคร

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒

๖

จำลองเขาพระสุเมรุ
คือต้นแบบการสร้างเจดีย์แบบใด

เจดีย์ทรงปราสาท

୧

୨

୩

୪

୫

୬

୭

୮

୯

୧୦

୧୧

୧୨

୧୩

୧୪

୧୫

พระบรมมหาราชวัง

୧

୨

୩

୪

୫

୬

୭

୮

୯

୧୦

୧୧

୧୨

୧୩

୧୪

୧୫

พระพุทธธรรมมิศราชโลกธาตุดิลก วัดอรุณราชวราราม

୧

୨

୩

୪

୫

୬

୭

୮

୯

୧୦

୧୧

୧୨

୧୩

୧୪

୧୫

ภาพमारผจญ พระอุโบสถ วัดไชยทิศ

๑๐

วรรณกรรมเรื่องอะไร

๑

๒

๓

๔

๕

สรุปบทเรียน

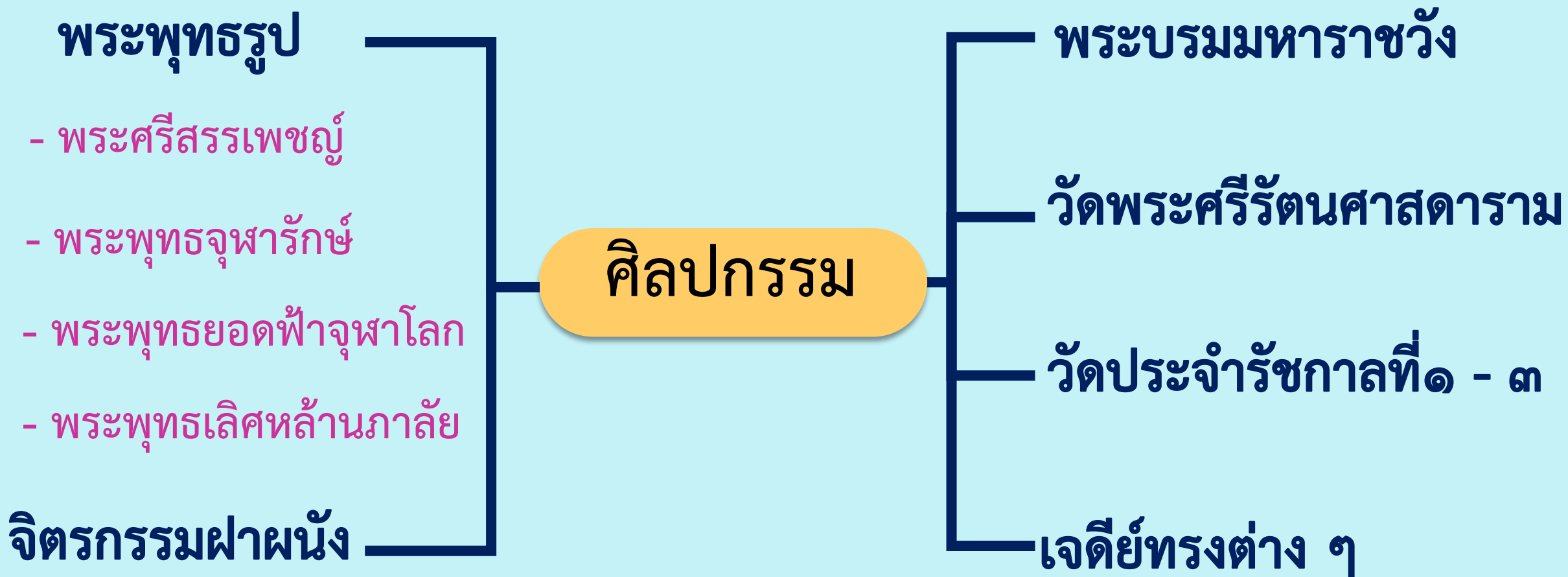
“ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ ตอนต้น”

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ตอนต้น

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดในหัวข้อ : ลักษณะภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

เฉลย

ใบงานที่ ๒ ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ตอนต้น

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดในหัวข้อ : ลักษณะภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

เฉลย

ใบงานที่ ๒ ภูมิปัญญารัตนโกสินทร์ตอนต้น

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion)

สะท้อนคิด

C (Connect)

ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน

A (Applied)

นำไปปรับใช้

สรุปบทเรียน

สถาปัตยกรรม

จิตรกรรม

ประติมากรรม

วรรณกรรม

บทเรียนครั้งต่อไป

สมเด็จพระบรมราชาเจ้า

มหาสุรสิงหนาท

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

“ความงดงาม” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเวลาและสถานที่
มันขึ้นอยู่กับ “มุมมอง”

